

Η διεθνής απήχηση του κινήματος METOO και ο κρυμμένος θυμός των γυναικών

Καθ. Κοινωνιολογίας Γεωργία Πετράκη

Διευθύντρια Εργαστηρίου Σπουδών Φύλου

Πάντειο Πανεπιστήμιο

Το MeToo είναι μια εκστρατεία στην οποία πολλές γυναίκες, ξεχωριστά η μια από την άλλη, αλλά κατά κάποιο τρόπο η μία μετά την άλλη, σε διάφορους χώρους καταγγέλλουν επώνυμα ή και ανώνυμα συμπεριφορές σεξουαλικής βίας, κακοποίησης ή παρενόχλησης που αναφέρονται στο παρελθόν τους και σε κάποιες περιπτώσεις στο μακρινό παρελθόν τους. Το κίνημα αυτό ξεκίνησε στην πλέον πρόσφατη εκδοχή του από τις ΗΠΑ τον Οκτώβριο του 2017 όταν η εφημερίδα New York Times και το περιοδικό New Yorker αποκάλυψαν ότι ο μεγιστάνας του Χόλυγουντ Χάρβεϊ Γουέινσταϊν εφάρμοζε επί 10ετίες μια πατέντα σεξουαλικής παρενόχλησης και επιθέσεων. Και στην οποία καταγράφηκαν πάνω από 100 επώνυμες μαρτυρίες γυναικών. Ο Γουέινσταϊν απολύθηκε από την ομώνυμη εταιρεία του και έχει τεθεί υπό έρευνα σε τουλάχιστον 2 χώρες. Μετά από 4 μήνες έρευνες στα αρχεία της επιχείρησης του αποκαλύφθηκε ότι όλη η επιχείρηση του ήταν στημένη με τρόπο που να ικανοποιεί τις ορέξεις του, ενώ οι εσωτερικές καταγγελίες για παρενόχληση καταπνίγονταν και αποσιωπούσαν. Εν τω μεταξύ η εκστρατεία METOO εξαπλώθηκε στα κοινωνικά δίκτυα καθώς εκατομμύρια γυναικών και μερικοί άνδρες μοιράστηκαν τις προσωπικές τους ιστορίες σεξουαλικής παρενόχλησης επίθεσης και κακοποίησης. Το κίνημα μεγαλώνει συνεχώς. Το Νοέμβριο του 2017 αστέρες της αμερικανικής τηλεόρασης αναγκάστηκαν να παραιτηθούν εξαιτίας των αποκαλύψεων για παρενόχληση συναδέλφων τους. Στη πολιτική ένα γερουσιαστής και 2 βουλευτές ανακοίνωσαν ότι αποσύρονται ύστερα από παρόμοιες καταγγελίες. Στο Κογκρέσο κατατέθηκε το Δεκέμβριο του 2017 νομοσχέδιο σχετικό με το υποστηρικτικό νομικό πλαίσιο δημοσιοποίηση της παρενόχλησης.

Πριν εξετάσουμε την επίδραση που είχε σε πολλές χώρες το πυκνό σε σημασίες αυτό περιστατικό ας δούμε την γενεαλογία του ΜΕΤΟΟ: Της εκστρατείας ΜΕΤΟΟ είχαν προηγηθεί καταγγελίες μεμονωμένων περιστατικών μη προνομιούχων και μαύρων γυναικών κυρίως ακτιβιστριών των γυναικείων δικαιωμάτων. Το ζήτημα της σεξουαλικής παρενόχλησης θεωρούνταν και είναι δύσκολο διότι Οι γυναίκες που μιλούσαν για την παρενόχληση συχνά βρίσκονταν κατηγορούμενες οι ίδιες, ενώ οι καριέρες τους καταστρέφονταν. Όταν οι γυναίκες μιλούσαν, σπάνια τις πίστευαν, ενώ σχεδόν ουδέποτε υπήρχαν πραγματικές συνέπειες για τους άνδρες. Όμως το 2017 αποτελεί σημείο καμπής γιατί διαρκώς ξεφυτρώνουν κι άλλα και άλλα αποκαλύπτοντας την μεγάλη έκταση του προβλήματος. Οι γυναίκες εμπνεύστηκαν από άλλες που μίλησαν ανοιχτά. Και αποφασίζουν να μιλήσουν για κάτι που απέκρυβαν και τις πονούσε. Τα κοινωνικά δίκτυα έχουν έναν πολύ θετικό ρόλο στο κίνημα. Μέσα από εκατοντάδες χιλιάδες πλατφόρμες οι γυναίκες αντάλλαξαν εξιστορήσεις κακοποίησης ή παρενόχλησης. Όμως η στιγμή της έκρηξης του προβλήματος εξηγείται τουλάχιστον εν μέρει από την παρουσία στον Λευκό Οίκο του Ντόναλντ Τραμπ, ο οποίος αποδεδειγμένα καυχιόταν για σεξουαλικές επιθέσεις εναντίον γυναικών. Έκτοτε, τουλάχιστον 16 γυναίκες έχουν κατηγορήσει δημόσια τον Ντόναλντ Τραμπ για σεξουαλική παρενόχληση. Ενώ την επομένη της ορκωμοσίας του, εκατομμύρια γυναικών βγήκαν στους δρόμους σε εκατοντάδες πόλεις για τη Διαδήλωση των Γυναικών.

Στα πιο πρόσφατα περιστατικά δημόσιων καταγγελιών πρέπει να αναφέρουμε την Σούζαν Φάουλερ τη νεαρή μηχανικό που «έκαψε» την UBER και ενέπνευσε πολλές γυναίκες να καταγγείλουν τη σεξουαλική παρενόχληση. Κατάγεται από φτωχή οικογένεια με πολλά παιδιά και ζούσε σε μικρή κωμόπολη 600 κατοίκων της Αριζόνας. Ήταν αυτοδίδακτη δεν τελείωσε το γυμνάσιο γιατί δούλευε σε ράντζα ενώ παράλληλα εργαζόταν στη τοπική βιβλιοθήκη για να μπει στο πανεπιστήμιο. Το Φεβρουάριο του 2016 δημοσίευσε στην προσωπική της ιστοσελίδα τη σεξουαλική παρενόχληση που υπέστη, από τον προϊστάμενο της, την πρώτη ημέρα που μπήκε στην ομάδα του. Το Τμήμα Προσωπικού έκανε τα στραβά μάτια στις διαμαρτυρίες της,

αναφέροντας ότι εκείνος ήταν ένα άτομο με «υψηλή απόδοση». Η ανάρτηση της για αυτό το περιστατικό και για άλλα διαδόθηκε αστραπιαία. Μέσα στην UBER η ιστορία της προκάλεσε αίσθηση. Περιέγραφε λεπτομερώς τη συνηγορία του Τμήματος Προσωπικού της εταιρείας και ανώτερων διευθυντικών στελεχών που προστάτευαν το δράστη. Μερικές ημέρες μετά την ανάρτηση της, το ΔΣ της UBER άρχισε έρευνες, προχώρησε σε ενδο-εταιρικές μεταρρυθμίσεις και δημιούργησε μι κόκκινη γραμμή για καταγγελίες τέτοιων περιστατικών, που είχαν ως αποτέλεσμα να απολυθούν περισσότεροι από 20 υπάλληλοι. Ο εκτελεστικός διευθυντής υποσχέθηκε αλλαγές αλλά μέχρι τον Ιούνιο οι επενδυτές είχαν απαιτήσει τη παραίτηση του. Η εταιρεία που κάποτε έμοιαζε ανίκητη είδε την αξία των μετοχών της να πέφτει από τα 71 δισεκατομμύρια δολάρια σε 54 δις. ενώ απώλεσε μερίδιο της αγοράς στις ΗΠΑ.

Το σκάνδαλο σεξουαλικής παρενόχλησης στην UBER αν και αρχικά, φαινόταν ένα μεμονωμένο περιστατικό όμως στην πορεία έφτασε πολύ πιο μακριά από μια εταιρεία. Τη χρονιά που έφυγε, το 2017, ένας άνευ προηγουμένου αριθμός γυναικών, πολλές χιλιάδες γυναίκες, μίλησαν δημόσια για την σεξουαλική παρενόχληση και οι συνέπειες για τους δράστες είναι επίσης χωρίς προηγούμενο. Στη Σίλικον Βάλει γυναίκες επιχειρηματίες περιέγραψαν πως οι συναντήσεις τους με εν δυνάμει επενδυτές εξελίσσονταν σε «φουχτώματα» και απaráδεκτες προτάσεις. Το κύμα καταγγελιών προκάλεσε απολύσεις και παραιτήσεις πολλών τρανταχτών ονομάτων από τον επιχειρηματικό κόσμο. Όμως στη συνέχεια το κύμα έγινε τσουνάμι. Όλοι οι τομείς των Ηνωμένων Πολιτειών, ιδίως τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και ψυχαγωγίας, επηρεάζονται τώρα από αποκαλύψεις σεξουαλικής παρενόχλησης. Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης δημοσιεύουν, συνεχώς νέες περιπτώσεις καταγγελιών.

Παραμένοντας στην ΗΠΑ στις οποίες το κίνημα έχει τεράστια απήχηση και σοβαρές συνέπειες αξίζει να αναφέρουμε τη περίπτωση του Larry Nassar, γιατρού θεραπευτή της Αμερικανικής Ομοσπονδίας Γυμναστικής, μέλος της ολυμπιακής επιτροπής των ΗΠΑ και του πανεπιστημίου Μίσιγκαν τη περίοδο 1994 έως 2016. Ο Larry Nassar κατά την περίοδο αυτή παρενοχλούσε σεξουαλικά περισσότερες από 200 γυναίκες, κορίτσια εφήβους και παιδιά, αθλήτριες γυμνάστριες,

πρωταθλήτριες. Και η υπόθεση αυτή αποκαλύφθηκε στον απόηχο της περίπτωσης Γουέινσταϊν όταν μια πρώην γυμνάστρια, νομικός πλέον στο επάγγελμα 33 χρόνων τόλμησε να το καταγγείλει στο πανεπιστήμιο Μίσιγκαν εκεί που η ίδια είχε κακοποιηθεί όταν ήταν 15 χρονών. Έγιναν εσωτερικές έρευνες και η διευθυντική ομάδα της Γυμναστικής ομοσπονδίας παραιτήθηκε σύσσωμη ενώ ο αρχίατρος καταδικάστηκε σε 50-150 χρόνια φυλακή. Πρέπει να αναφέρουμε την δικαστίνα Rosemarie Aquilina η οποία πήρε το ρίσκο να υποστηρίξει τα θύματα της σεξουαλικής κακοποίησης. Σε διάρκεια 7 ημερών άκουσε 200 κοπέλες που κατέθεταν περιγράφοντας, συχνά κλαίγοντας, τα περιστατικά σεξουαλικής παρενόχλησης και βίας που βίωσαν. Αποκάλεσε τις μάρτυρες «όχι θύματα αλλά επιβιώσαντες» ενώ επειδή έπαιρνε συνεχώς το μέρος των θυμάτων κατηγορήθηκε για έλλειψη αντικειμενικότητας στην άσκηση του ρόλου της.

Ας δούμε στοιχεία του παγκόσμιου αντίκτυπου που έχει το κίνημα MeToo και η υπόθεση Γουέινσταϊν. Αντίστοιχο αντι-σεξιστικό κίνημα έχει αναπτυχθεί στον Καναδά όπου χρησιμοποιείται το όνομα ΕγώΕπίσης (Moi Aussi) το οποίο εμφανίζεται να έχει τη στήριξη πολλών ανδρών. Στη Γαλλία η εκστρατεία MeToo χρησιμοποιεί τον όρο *balancetonporc* (εκθέστε το χοίρο σας) που τον δημιούργησε η Sandra Muller δημοσιογράφος. Η Sandra Muller κατέγραψε στο Twitter το Νοέμβριο του 2017 ένα περιστατικό που συνέβη κατά την εργασία της στο Φεστιβάλ Κινηματογράφου των Καννών του 2009 αναφέροντας και το όνομα του παραγωγού που την είχε παρενοχλήσει. Στη συνέχεια άμεσα έλαβε πάνω από 60.000 μηνύματα ενώ σε δύο μήνες, στο # hashtag *balancetonporc*, δημοσιεύθηκαν 715.000 μηνύματα, 5.823 κοινά άρθρα ειδήσεων. Η καμπάνια #metoo, που δρομολογήθηκε στη συνέχεια, συγκέντρωσε περισσότερα από 4.5 εκατομμύρια δημόσια μηνύματα.

Στον απόηχο του σκανδάλου Γουέινσταϊν, πρέπει να κατανοήσουμε και τη περίπτωση των δύο γυναικών εκ των οποίων η μία με κάποια αναπηρία, που κατηγορήσαν τον θεολόγο, ακαδημαϊκό Tariq Ramadan, ισλαμολόγο ότι τις βίασε το 2009 και το 2012 στη Γαλλία. Καθηγητής ισλαμολογίας στην Οξφόρδη, από όπου του έχει δοθεί άδεια μετά την

καταγγελία, κρατείται φυλακή στη Γαλλία από 2 Φεβρουαρίου και οργανώνει ομάδες υποστήριξης με άνδρες και γυναίκες απ' όλο τον κόσμο για να βγει από τη φυλακή. Ο Tariq Ramadan θεωρείται ιδιαίτερα ισχυρό άτομο (εγγονός του ιδρυτή της Μουσουλμανικής Αδελφότητας στην Αίγυπτο). Στις 20 Γενάρη κυκλοφόρησε ένα κείμενο υποστήριξης στο fb με φωτογραφίες 20 ανδρών και 20 γυναικών. Το κείμενο μιλά για ένα διεθνές κίνημα που συγκεντρώνει εκπροσώπους σε 35 χώρες, παρουσιάζει τον Ταρίκ Ραμαντάν ως πολιτικό κρατούμενο, και καλεί σε αντίσταση. Η υπόθεση του Ραμαντάν είναι σε εξέλιξη ενώ σύμφωνα με μια τελευταία είδηση μια νέα καταγγελία έγινε εις βάρος του, από 40χρονη, για βιασμό.

Ο απόηχος του [«Me Too»](#) είναι μεγάλος και στη Σουηδία χώρα η οποία τοποθετείται για πέμπτη συνεχόμενη φορά, από το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για την Ισότητα των Φύλων (EIGE) στην πρώτη θέση από την άποψη της ισότητας των φύλων. Μετά την υπόθεση Γουέινσταϊν Weinstein στις Ηνωμένες Πολιτείες, 456 ηθοποιοί ανέφεραν ανώνυμα και χωρίς να ονομάζουν τους επιτιθέμενους τους, τη σεξουαλική παρενόχληση και τη βία που είχαν υποστεί στις θεατρικές σκηνές και τις ταινίες, για χρόνια. Τις επόμενες εβδομάδες, περισσότερες από 70.000 γυναίκες, που εκπροσωπούν δεκάδες επαγγέλματα, δημοσίευσαν παρόμοια κείμενα: 4.446 δικηγόροι, 10.000 γιατροί, 1.300 εκλεγμένοι αντιπρόσωποι, 1.132 υπάλληλοι στον τεχνικό κλάδο, 4.627 κατασκευαστές, 1.089 αναβάτες, 387 αρχαιολόγοι, εκατοντάδες αμυντικοί εργάτες, η Λουθηρανική Εκκλησία ... Ο κατάλογος συνεχίζεται.

Στη συνέχεια θα παρουσιάσουμε στοιχεία της συζήτησης που αναπτύχθηκε γύρω από το κίνημα [«Me Too»](#), τις αντιδράσεις που δημιούργησε καθώς και το κύμα συμπάραστασης με επίκεντρο τη γαλλική συζήτηση. Τέλος θα προχωρήσουμε σε μια δική μας ανάλυση και αξιολόγηση της σημασίας αυτού του κινήματος.

Στη Γαλλία ενώ είχε αρχίσει να απλώνεται και να ακούγεται ο λόγος των γυναικών, δημοσιεύθηκε στις 9 Ιανουαρίου στο Le Monde κείμενο με 100 υπογραφές διασήμων κυρίως γυναικών (μεταξύ των οποίων οι Catherine Millet, η Ingrid Caven και η Catherine Deneuve), με τίτλο «Υπερασπιζόμαστε την ελευθερία του πειράγματος απαραίτητη στη

σεξουαλική ελευθερία»¹. Στο κείμενο αυτό κατήγγειλαν το κίνημα MeToo για φεμινιστικό πουριτανισμό, για θυματοποίηση των γυναικών, για εχθρότητα της σεξουαλικής ελευθερίας αναγνωρίζοντας μόνο το βιασμό ως έγκλημα και υπερασπιζόμενες την ελευθερία του σεξουαλικού πειράγματος, «Ακόμα και αν είναι επίμονο και αδέξιο». Επιβεβαιώνουν δε την απόρριψη ενός ορισμένου φεμινισμού που εκφράζει ένα «μίσος προς τους άνδρες». Κατηγορούν το κίνημα ότι ενώ ξεκίνησε σωστά και πολλές γυναίκες πήραν το λόγο για να καταγγείλουν την κατάχρηση εξουσίας εις βάρος τους μετεξελίχθηκε στο αντίθετο του καλλιεργώντας την καχυποψία και το κυνήγι μαγισσών. Οδηγώντας τις γυναίκες στο θρησκευτικό εξτρεμισμό, στο πουριτανισμό και υπονομεύοντας την αυτονομία τους.

Το κείμενο των εκατό γυναικών, που υπερασπίζεται την "ελευθερία του πειράγματος", προκάλεσε έντονες αντιδράσεις. Οι φεμινίστριες, με επικεφαλής την ακτιβίστρια **Caroline De Haas**, απάντησαν σε ένα άλλο κείμενο, κατηγορώντας τες ότι «παρεμποδίζουν τη δυναμική που δημιούργησε το σκάνδαλο Γουέινστάϊν, και «περιφρονούν» τα θύματα σεξουαλικής βίας. Δίνοντας μια πολύ κακή εικόνα της Γαλλίας ενώ αποθαρρύνουν ορισμένες γυναίκες να απελευθερώσουν το λόγο τους.

Η Christine Bard, ιστορικός, ειδική στην ιστορία του φεμινισμού και εξηγεί ότι είναι αναμενόμενο η πληθωρική ανάπτυξη του λόγου των γυναικών και η απελευθέρωση της ομιλίας τους για να καταγγείλει τη σεξουαλική βία να δημιουργεί αυτό το είδος αντίδρασης. Πώς η αντίδραση των 100 καλλιτεχνίδων εντάσσεται στο ρεύμα του αντιφεμινισμού αφού αυτή η πλατφόρμα αναπτύσσει τα κλασσικά επιχειρήματα, που υπάρχουν ήδη στον δέκατο ένατο αιώνα, στην αντιφεμινιστική ρητορική: η κατηγορία της λογοκρισίας, η παραβίαση της σεξουαλικής ελευθερίας, το μίσος των ανδρών και της σεξουαλικότητας, η θυματοποίηση των ιδίων των γυναικών. Ο λόγος τους είναι προφανώς λιγότερο αντιδραστικός από εκείνο των

¹ «...Nous defendons une liberte d' importuner; indispensable a la liberte sexuelle...»)

κλασικών αντιφεμινιστικών ρευμάτων, γιατί αυτό που προτείνεται είναι η ελευθερία. Αλλά αυτή η έννοια χειραγωγείται για να υπερασπιστεί "την ελευθερία να πειράγματος-impromptu" - δηλαδή τη σεξουαλική ελευθερία των ανδρών – ελαχιστοποιώντας ή ακόμη νομιμοποιώντας τη παρενόχληση και τις βίαιες συμπεριφορές.

Η πλατφόρμα των 100 γυναικών επιτίθεται σε ένα φαντασιακό φεμινισμό που θεωρείται ότι θα εμποδίζει την απόλαυση και θα χαλάσει το παιχνίδι με τους άνδρες. Οι φεμινίστριες, φυσικά, δεν είναι ενάντια στη σεξουαλική ελευθερία. Άλλωστε, χωρίς το φεμινισμό, για τι είδους σεξουαλική ελευθερία θα μιλάγαμε σήμερα; Του οφείλουμε την αντισύλληψη, το δικαίωμα στην έκτρωση, τη κριτική στην ομοφοβία, τη σεξουαλική παιδεία, την κριτική για τον ετεροφυλόφιλο κανόνα ενώ αυτή η κριτική γύρω από τα φύλα που είναι εμπνευσμένη από τη φεμινιστική κουλτούρα δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί.

Η Léa Clermont-Dion, συγγραφέας και διδάκτορας πολιτικής επιστήμης στο Πανεπιστήμιο Laval του Κεμπέκ, θέτει ένα άλλο επιχείρημα. Βεβαίως ο βιασμός είναι έγκλημα. Όμως και με βάση το νόμο, η σεξουαλική επίθεση μπορεί πράγματι να περιλαμβάνει σεξουαλική αγγίγματα, αναγκαστικά φιλιά, μη συναινετικά χάδια. Οι υπογράφουσες την επιστολή καθιστούν κοινότοπη όχι μόνο τη σεξουαλική παρενόχληση, αλλά και τη σεξουαλική επίθεση εκτός από το βιασμό. Δηλαδή σύμφωνα με αυτές μόνο ο βιασμός παραμένει να θεωρείται ως η μόνη παράνομη σεξουαλική επίθεση. Όμως το επίμονο φλέρτ μπορεί να ενσωματώνει μια μορφή σεξουαλικής παρενόχλησης, εάν επαναλαμβάνεται, ή και να οδηγήσει σε πιθανό βιασμό. Σύμφωνα με την **Michelle Perrot**, ιστορικό που ειδικεύεται στην ιστορία των γυναικών, με διεθνή αναγνώριση, ομότιμη καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο Παρισι VII: «Η έλλειψη αλληλεγγύης των γυναικών που υπογράφουν αυτό το κείμενο εκπλήσσει.» Η ιστορικός εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι οι εκατό υπογράφουσες θα έπρεπε να έχουν διαθέσει το κύρος τους και την κοινωνική τους θέση στην υπηρεσία του φεμινιστικού αγώνα και όχι ενάντια του.

Η Michele Riot-Sarcey² αναπτύσσει ένα άλλο επιχείρημα που αντιπαραθέτει την έννοια της χειραφέτησης στην έννοια της ελευθερίας του πειράγματος. Μας λέει ότι Οι γυναίκες που παίρνουν το λόγο δεν είναι «αδύναμες υπάρξεις », πόσο μάλλον «θύματα» που θα αποφάσιζαν να ξεκινήσουν μια εκστρατεία ενάντια στους άντρες στο όνομα του πουριτανισμού μιας άλλης εποχής!

Αυτή η επανάσταση της ομιλίας, τόσο ατομική όσο και συλλογική, μη βίαη, αποκαλύπτει για πρώτη φορά μαζικά τι σημαίνει χειραφέτηση. Το σώμα που δέχεται τις μη συναινετικές θωπείες τώρα διεκδικείται από εκείνες που όχι μόνο ισιώνουν τα κεφάλια τους, λένε ότι υπάρχουν, ως αντικείμενα σκέψης και δράσης, αλλά ισχυρίζονται ότι δεν θα ανεχθούν στο όνομα μιας κουλτούρας ελευθεριάζουσας ή ανδρικής υποτιθέμενης φύσης, να εποφθαλμιούνται, να ψηλαφίζονται, να σφουρίζονται, να βιάζονται, ή να αποτελούν αντικείμενο βίας, και παρενόχλησης χωρίς τη συγκατάθεσή τους.

Πώς αυτή η βαθιά ελεύθερη στάση μοιάζει με «προγραφή» όπως καταγγέλλεται; Με ποιον τρόπο αυτή η αποκάλυψη αμφισβητεί την ελευθερία των ανθρώπων; Σύμφωνα με την ιστορικό οι ομιλούσες γυναίκες δεν συγχέουν την ελευθερία του κυρίαρχου με την αληθινή ελευθερία, όπως ορίζεται από τους ανθρώπους του Διαφωτισμού. Ο Condorcet σύμφωνα με την ιστορικό είναι ένα από αυτούς . Αδύνατο να είναι κανείς ελεύθερος, έγραψε το 1791, σε έναν κόσμο όπου ο άλλος δεν είναι.

² Ιστορικός της πολιτικής και του φεμινισμού, καθηγήτρια της σύγχρονης ιστορίας και της ιστορίας του φύλου στο Πανεπιστήμιο Paris-VIII-Saint-Denis

Η σημασία της απελευθέρωσης του λόγου των γυναικών

Η σεξουαλική παρενόχληση αποτελεί μια συνήθη, κοινωνικά αποδεκτή ή ανεκτή κοινωνική πρακτική. Η νομική αναγνώριση της σεξουαλικής παρενόχλησης ως μορφής βίας στα μέσα της 10ετίας '70 αποτελεί τομή για τη γυναικεία κατάσταση. Κάθε καταγγελία βιασμού ή σεξουαλικής επίθεσης είναι από μόνη της μια νίκη που μας επιτρέπει την ελπίδα, διότι, οι συνέπειες της δημόσιας ομιλίας για βιασμούς και σεξουαλικά προσβεβλημένες γυναίκες είναι βαριές για τα ίδια τα θύματα. Οι γυναίκες μέσα από τις αρχετυπικές αναπαραστάσεις του φύλου τους (Εύα, Πανδώρα,) που επί χιλιετίες οι γυναίκες έχουν ενσωματώσει, φτάνει, είναι οι ένοχες για το πόθο που προκαλούν. Εξ ου και η σιωπή απέναντι στη σεξουαλική επιθετικότητα και το βιασμό.. Το MeToo έρχεται να ανατρέψει τη κουλτούρα της σιωπής, της ενοχής και της περιφρόνησης του λόγου των γυναικών. Επιπλέον η σημασία αυτού του κινήματος χειραφέτησης, θα τολμούσαμε να πούμε είναι ότι τοποθετεί – εγκαθιστά το πρόβλημα στο δημόσιο χώρο, το κάνει ορατό βοηθώντας τη κοινωνία να συνειδητοποιήσει, να κατανοήσει πόσο μαζικό είναι το φαινόμενο της σεξουαλικής βίας. Άρα να το αναγνωρίσει ως κοινωνικό πρόβλημα βγάζοντας το ανεπιστρεπτι από την ιδιωτικότητα της οικογένειας και των ατομικών συμπεριφορών.

Είναι πιθανόν να γίνουν ψευδείς καταγγελίες; Ναι είναι πιθανόν. Προφανώς, ο κίνδυνος να ενοχοποιηθεί εσφαλμένα η ζωή ενός ανθρώπου, υπάρχει και άρα να δεχτούμε ότι μπορεί να υπάρξουν «παράπλευρες ζημιές». Αλλά το όφελος της κίνησης είναι τόσο σημαντικό! Και υπάρχουν πολύ περισσότερα θύματα από τις μυθομανείς. Βέβαια δεν πρέπει να μετατρέψουμε τα θύματα σε εκτελεστές. Και δεν μπορούμε να αρνηθούμε ότι σεξουαλική βία και οι άνδρες μπορούν να υποστούν να γίνουν θύματα! Στο τεύχος του περιοδικού Time Magazine που αφιερώθηκε στο κίνημα απελευθέρωσης του λόγου των γυναικών, υπήρχαν τα πορτρέτα δύο από αυτούς τους άνδρες.

MeToo και Φεμινισμός

Οι φεμινίστριες έχουν πολύ βαθιές διαφωνίες σχετικά με ορισμένα θέματα, όπως η πορνεία, το πέπλο ή η πορνογραφία. Όταν το δικαίωμα ψήφου έγινε τελικά αποδεκτό από όλες τις φεμινίστριες, έγινε το σύμβολο της ενότητάς τους. Στην περίπτωση του Μετοο αυτή, η προάσπιση μιας μη σεξιστικής κουλτούρας στην οποία οι γυναίκες μπορούν να ζουν με ασφάλεια, χωρίς να εκτίθενται στον φόβο της βίας, αποτελεί επίσης ένα κορυφαίο ενοποιητικό στόχο.

Οι εκατοντάδες χιλιάδες γυναίκες που έχουν μιλήσει δεν είναι όλες, μακριά από αυτό, φεμινίστριες, αλλά ο λόγος τους έχει φεμινιστική δυναμική και υπόβαθρο και νομιμοποιεί τους αγώνες που διεξάγονται από τις ακτιβίστριες του φεμινισμού για περισσότερο από σαράντα χρόνια. Αυτό που συμβαίνει σήμερα είναι η συνάντηση ανάμεσα στον φεμινισμό, ένα μειοψηφικό κίνημα και αυτή την πληθωρική έκρηξη του λόγου των γυναικών που καταθέτουν επώνυμα ή ανώνυμα τις ιστορίες παρενόχλησης, βίας, κακοποίησης που είχαν υποστεί στο παρελθόν και για τις οποίες ντρέπονταν να μιλήσουν. Δεν θα τελειώσει το θέμα με έναν ή περισσότερους νόμους. Μια βαθιά πολιτισμική αλλαγή θα πρέπει να περιλαμβάνει την εκπαίδευση. Είμαστε μόνο στην αρχή του αγώνα κατά του σεξισμού και της "κουλτούρας του βιασμού". Επίσης θα μπορούσε το κίνημα του Μετοο να παρακμάσει: Η αρσενική κυριαρχία δεν καταργήθηκε όσο καταργήθηκε μέχρι τώρα επειδή γεννήθηκε το Μετοο. Σε κάθε περίοδο, οι σχέσεις εξουσίας των δύο φύλων ανασυντίθεται. Αυτό έχει επισημάνει η έρευνα για την ιστορία των γυναικών και του φύλου. Ένας νέος κόσμος δεν χτίζεται σε μια μέρα και δεν μπορεί να αποφύγει τις συγκρούσεις. Αλλά είναι η αρχή ενός κινήματος, όχι βίαιου, αλλά που βασίζεται στην υπόγεια οργή των γυναικών.